

V hre je zdravie Európanov a potravinová bezpečnosť EÚ

Poľnohospodári a potravinári zo siedmich krajín EÚ sa listom obracajú na dánske predsedníctvo v Rade EÚ. Žiadajú o okamžité stiahnutie nedávno predstaveného Viacročného finančného rámca, Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) EÚ na roky 2028-2034 a prepracovanie týchto dokumentov. Návrhy, ktoré pripravila Európska komisia, totiž neodvratiteľne zmenia výrobu potravín v EÚ, ich dostupnosť pre spotrebiteľov a zásadne zvýšia ceny. To vytvorí ešte väčší priestor pre dovozy potravín z tretích krajín, kde sú výrobné a bezpečnostné štandardy na oveľa nižšej úrovni ako v EÚ.

Európski výrobcovia potravín preto odmietajú hazardovanie s potravinovou bezpečnosťou EÚ. So žiadosťou o podporu sa obracajú aj na národné stále zastupiteľstvá EK v domovských štátoch a na svojich ministrov. Tí sa dnes v Bruseli stretávajú v rámci rokovania Rady ministrov poľnohospodárstva a rybnárstva EÚ, ktoré sa bude venovať práve Spoločnej poľnohospodárskej politike a zámerom Európskej komisie. Pripravený list zasielajú jednotlivé agropotravinárske samosprávy zámerne v deň rokovania ministrov.

Európskou komisiou pripravené škrty vo Viacročnom finančnom rámci v kapitole poľnohospodárstva a zásadné zmeny, ktoré chce Komisia spraviť v Spoločnej poľnohospodárskej politike EÚ po roku 2027, výrazne ohrozujú európsku produkciu potravín.

V spoločnom liste, ktorý podpísali európski výrobcovia potravín zo Slovenska, Česka, Maďarska, Poľska, Rumunska, Chorvátska a Lotyšska, vyzývajú dánske predsedníctvo Rady, aby konalo v prospech potravinovej bezpečnosti EÚ. Stiahnutie sporných materiálov a ich prepracovanie v spolupráci s európskymi výrobcami potravín je v tejto chvíli kľúčovým a prvoradým krokom. Plány Európskej komisie ohrozujú nielen životaschopnosť poľnohospodárov, ale aj potravinovú suverenitu Európy, čo je v príkrom rozpore s častými vyhláseniami Komisie o strategickom význame tohto

odvetvia najmä v súčasnej neistej geopolitickej situácii.

„Nesmieme dopustiť, aby Brusel ohrozil potravinovú bezpečnosť Európskej únie. Naši spotrebitelia si stále nie príliš uvedomujú, čo znížený rozpočet a zmeny v Spoločnej poľnohospodárskej politike urobia s výrobou európskych potravín, teda aj s výrobou a následnou dostupnosťou českých a slovenských potravín vrátane regionálnych špecialít. Je našou priam strategickou úlohou, aby sme spotrebiteľom zdôvodnili naše opodstatnené obavy. Sme pripravení aj nanovo protestovať, pokiaľ si to situácia vyžiada. V hre je zdravie Európanov a budúcnosť našich potravín,“ uviedol predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Andrej Gajdoš.

Neprijateľné návrhy

Navrhovaný Viacročný finančný rámec predpokladá nominálne zníženie rozpočtu SPP o 22 %. Po zohľadnení inflácie to znamená reálne zníženie o viac ako 45 %. Takéto drastické zníženie by ešte viac oslabilo konkurencieschopnosť európskeho poľnohospodárstva v čase, keď je už teraz pod tlakom zvýšených regulačných požiadaviek, vystavenia globálnemu trhu a výziev súvisiacich s klímou. Ohrozilo by to aj environmentálne ciele, ktoré sa v minulosti čiastočne kompenzovali práve prostredníctvom financovania SPP. Návrh počíta aj so zrušením doterajšej dvojpilierovej štruktúry SPP, čo je tiež pre poľnohospodárov neprijateľné. Chýba aj posúdenie vplyvu aj európsku produkciu potravín.

"Európska komisia svojimi návrhmi, ktoré neprerokovala s odbornou verejnosťou, hazarduje s potravinovou bezpečnosťou celej Európy. Ak členské štáty dopustia razantné zmeny v štruktúre i financovaní európskej agrárnej politiky po roku 2027, ohrozia tým zabezpečenie kvalitných, bezpečných a cenovo dostupných potravín pre vlastných obyvateľov. Vyrobiť v Európe kvalitné potraviny je čoraz náročnejšie. Kvalitnú európsku produkciu nahradia dovozy z cudziny, kde nemusia dodržiavať také prísne podmienky pre hospodárenie ako my. Preto sa spojili rozhodujúce poľnohospodárske organizácie zo siedmich krajín a spoločne sme vyzvali Radu Európskej únie, ktorej predsedá Dánsko, aby sa proti týmto návrhom postavila," povedal prezident Agrárnej komory Českej republiky Jan Doležal, ktorý je zároveň aj viceprezidentom európskej poľnohospodárskej organizácie

COPA.

Signatári sú presvedčení, že je teraz povinnosťou Rady napraviť nesprávne smerovanie návrhov Komisie, požiadať o ich okamžité stiahnutie a trvať na zásadnom prepracovaní, ktoré by bolo v súlade nielen so súčasnými prioritami EÚ a globálnymi výzvami, ale predovšetkým s cieľmi zakotvenými v článku 39 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Nálady medzi európskymi poľnohospodármi a potravinármi sa vyostrujú a nie je vylúčené, že na jeseň sa nedávne protesty v centre Bruselu pred sídlom Európskej komisie zopakujú. Potvrdilo to aj rokovanie agropotravinárskych samospráv krajín V4, ktoré sa uskutočnilo minulý týždeň 18. a 19. septembra v Budapešti a ktorého sa zúčastnila aj Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora.